

Arkivsak-dok. 200601270-17
Arkivkode E: 033
Saksbehandler Lars Kristian Dahl

Saksgang
Fylkestinget
Komite 3

Møtedato
11.12.2006

Sak nr.

FOU-STRATEGI FOR OPPLAND - INNSTILLING TIL MØTE I KOMITE 3 27. NOV 2007.

Komite 3 sitt forslag til

V E D T A K

1. Fylkestinget slutter seg til forslag til FoU-strategi for Oppland, med tilhørende mål og strategier, jmf. vedlagt saksdokument
2. Fylkestinget ber om at det gjøres en henvendelse til Norges forskningsråd for å be om at det Oppland fylkeskommune, i samarbeid med Hedmark fylkeskommune, får prøve ut en pilotmodell med full regional avgjørelsesmyndighet knyttet til VRI-midlene
3. Fylkestinget anbefaler at det iverksettes en dialog med regionene med tanke på å sette av midler til FoU i lokale bedrifter
4. Fylkestinget vedtar at det skal opprettes en egen FoU-pris for å stimulere forskning og forskningsmiljøer.

Anne Hjelmstadstuen Jorde
Komiteleder

Sunniva Flakstad Ihle
Saksordfører

Vedlegg:

FoU-strategi for Oppland
Oppsummering av høringsrunden

SAKSINNSTILLING

Bakgrunn

Regjeringen har i forbindelse med St.meld. nr. 21 – Hjerte for heile landet - Om distrikts og regionalpolitikken, signalisert at den vil satse på ”tiltak og verkemiddel som meir direkte stimulerer til forskningsinnsats i næringslivet, og vurderer styrking av etablerte verkemiddel, betre innretning av verkemidla eller innføring av nye.” Regjeringen viser til at forskning er viktig for regional utvikling, og at der er store regionale forskjeller i FoU-innsatsen. Det er et uttalt mål om få en ”betre geografisk spreing av både privat og offentlig FoU-aktivitet”.

Oppland fylkeskommune ønsker å stimulere til økt forsknings- og utviklingsarbeid i fylket. Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) er et sentralt tema i fylkesplanen i Oppland 2004-2008.

Her står det bl.a. at ”En økt satsing på forskning og utvikling for å fremme innovasjon må ledsages av økt satsing på kommersialisering av forskningsresultater.” I vegvalg 3.1.8 under kompetanse-, omstilling og nyskaping heter det at ”Vektlegge forsknings- og utviklingsarbeid rettet mot omstillings- og nyskappingsarbeid i næringslivet”.

Arbeidet med FoU-strategi er også forankret i fylkeskommunens Innovasjonspolitik for Oppland, vedtatt av fylkestinget i sak nr 39/02 i møtet 12. des. 2006. For å øke innovasjonstakten i Opplandssamfunnet er det i utarbeiding av en egen FoU-strategi vedtatt som ett av flere tiltak. Oppland fylkeskommune er, ved siden av Nordland fylkeskommune, det eneste fylke som har laget en egen regional FoU-strategi. Komite 3 har arbeidet med FoU-strategien utover høsten 2006, og dokumentet ble sendt på høring etter komitemøtet den 5. sept. med høringsfrist 1. nov.

Norges forskningsråd (NFR) har i sitt strategidokument Forskning flytter grenser, vedtatt en visjon om at ”Forskning skal bidra til utvide mulighetsrommet og finne nye løsninger som kan gi høy innovasjonstakt og større verdiskaping”. Vi mener dette er en god visjon, - i samsvar med Oppland fylkeskommunes Fritt fram-modell. Det er derfor naturlig å legge denne visjonen til grunn for FoU-strategien i Oppland.

NFR har parallelt med utarbeidingen av OFKs regionale FoU-strategi lagt til rette for en større omlegging av NFRs sine næringsretta FoU-programmer. Omleggingen har fått navnet VRI – virkemidler for regional FoU og innovasjon – og er NFRs hovedsatsingen for forskning og innovasjon i norske regioner. OFK har i FR-vedtak i sak nr 764/06 avgitt uttalelse til VRI-programmet. OFK mener intensjonene i VRI-programmet er bra, der formålet er å styrke det regionale engasjementet innenfor næringsretta FoU. OFK er derimot kritisk til måten NFR har tenkt gjennomført VRI-programmet på. Hovedbudskapet fra OFK er at NFR burde har forenklet mer og gått lengre i å regionalisere virkemidler til regionalt næringsrettet FoU-arbeid.

Hovedlinjer i FoU-strategien for Oppland

Behovet for omstilling og nyskaping i næringslivet i Oppland og Innlandet er økende som følge av globalisering og relativ stor andel av sysselsatte i næringer som viser en nedadgående sysselsettingsutvikling. En måte å møte denne utfordringen på er å satse mer på tiltak som kan bidra til økt kunnskap og innovasjon i bedriftene. Satsing på FoU med fokus på relevans og kommersialisering i forhold til næringslivets utfordringer og muligheter regionalt og lokalt må derfor prioriteres høyt. FoU-strategien har derfor hovedfokus på den brukerstyrte eller anvendte forskningen, da vi mener at dette er viktigst mht til å styrke konkurransekraften i næringslivet i Oppland.

Fylkeskommunen har og ønsker å ta en rolle i forhold til å være pådriver og koordinator regionalt FoU-arbeid. Ikke minst i forhold til en kommende satsingen gjennom utlysningen av VRI-programmet. Fylkeskommunen mener det ligger vel til rette for å styrke samhandlingen med regionale FoU-miljøer, og at dette er en viktig suksessfaktor i forhold til å øke omstillings- og innovasjonsevnen i Opplandssamfunnet.

Oppland kommer dårlig ut på offisiell statistikk når det gjelder FoU-arbeid. Det er derfor et mål i seg selv å øke denne andelen, men like viktig er det at forskningsarbeidet er målrettet og relevant i forhold til næringslivets utfordringer. To ordninger har vist seg å være vellykket i så måte; SKATTEfunn og

forskningsbasert kompetansemegling. Det er viktig å styrke og videreutvikle disse ordningene i årene fremover.

Valg av målområder og strategier i FoU-strategien er gjort med bakgrunn i næringslivets prioriteringer i Innlandet 2010 og i Innovasjonspolitik for Oppland der følgende 6 hovedsatsingsområder er utpekt:

- **Industriutvikling**
- **Reiselivssatsing**
- **Bioenergisatsing**
- **Bioteknologi**
- **Kultur- og opplevelsesnæringen**
- **Informasjonssikkerhet**

FoU-aktiviteten bør i størst mulig grad kanaliseres innenfor disse områdene for å få størst mulig kraft i arbeidet.

Følgende **hovedmål** for FoU i Oppland er nedfelt:

FoU aktiviteten i fylket skal øke med 10% årlig i perioden 2006-2012. Dette er et ambisiøst mål, men samtidig et realistisk mål, som krever aktiv innsats fra næringslivet, FoU-miljøene og offentlig sektor. I et fylke som Oppland blir det en utfordrende jobb å skaffe tilveie kapital som muliggjør en slik satsting. En bedre samhandling mellom FoU-miljøene og lokalt/regionalt næringslivet samt styrket internasjonalt engasjement, kan sammen med økt nasjonal og regional satsing sannsynliggjøre dette.

FoU-strategien i Oppland har definert 5 målområder for økt FoU:

1. Økt satsing på FoU i næringslivet
2. Styrking av FoU-instituttene og høyskolene i Oppland/Hedmark
3. Etablering av Innlandsuniversitet innen 2012
4. Bygge opp under satsingen rundt nasjonale ekspertsentre i Innlandet
5. Forsterket samhandling og arenabygging mellom virkemiddelapparatet, FoU-miljøene og næringslivet

Det legges vekt på tett samhandling mellom FoU-miljøene og næringslivet, som gjensidig kan utfordre og motivere hverandre. Det må utvikles et sett av virkemidler som fremmer konkurranse, som trigger FoU-miljøene, gir incitament til forskere og som sikrer rekruttering av talenter inn i FoU-arbeid.

Oppsummering av høringsrunden.

Det har kommet inn uttalelser til FoU-strategien fra 13 høringsinstanser. Høringsuttalelsene er oppsummert i en egen tabell, se vedlegg. Generelt er tilbakemeldingene gjennomgående positive. En har forsøkt å vurdere de ulike innspillene ved bruk av enkle symboler som forteller hvor vidt merknadene vil bli etterkommet eller ikke.

- ☺ **Merknadene er ivaretatt eller blir rettet opp i dokumentet (33 stk)**
- ☹ **Merknader er relevante, men må finne sin avklaring i andre sammenhenger hvor FoU er tema (9stk)**
- ☹ **Merknadene blir ikke tatt til følge (8stk)**

I store trekk er det snakk om mindre justeringer, som ikke endrer på hovedlinjene i strategien. Blant de merknadene som man har valgt å holde fast på i strategien, er synspunktene som imøtegår fylkeskommunens ambisjoner om å få regionalisert næringsrettet FoU-midler. Grunnen til dette er at fylkeskommunen mener det er viktig å se disse midlene i sammenheng med andre regionale utviklings virkemidler og strategier. Ved å regionalisere forskningsrådets næringsrettete midler vil trolig engasjementet og treffsikkerheten øke, noe som er viktig for å stimulere til innovasjonsarbeidet.

Komiteens oppsummering og tilråding

Komiteen mener at FoU-strategien er et viktig dokument for å stimulere til økt innovasjon i Oppland. Tilbakemeldingene fra høringsinstansene viser at sentrale FoU-miljøer i fylket er gjennomgående positive

til strategidokumentet som nå foreligger. Komiteen mener at FoU-strategien må legges til grunn for det videre arbeidet med VRI-programmet, og vil derfor, med utgangspunkt i strategien, tilrå fylkestinget å vedta at Oppland fylkeskommune, sammen med Hedmark fylkeskommune, søker Norges forskningsråd om å få status som nasjonal pilot i forbindelse med VRI-programmet.

For å øke FoU-aktiviteten i fylket, vil komiteen tilrå at det tas initiativ til møter med regionrådene i fylket for å drøfte hvordan man kan stimulere til økt FoU i lokale bedrifter. FoU-programmet "Forskningbasert kompetansemegling" gir muligheter til å iverksette mindre, men ikke desto viktigere, FoU-prosjekter i mange små og mellomstore bedrifter. Programmet "smøres" gjennom at kompetansemeglerne har tilgang på midler som raskt kan settes inn i relevante FoU-prosjekter. DA-midler har i noen regioner vært aktuelle midler i så måte, men siden disse nå bortfaller, bør det være relevant å vurdere om for eksempel mindre deler av partnerskapsmidlene skal øremerkes til målrettet FoU-innsats.

Komite 3 er delt i synet på hvor vidt man skal fravike kravet om 50% egenfinansiering i små og mellomstore bedrifter. Følgende forslag fra Senterpartiets representanter ved Anne Hjelmsstadstuen Jorde og Ole Helmer Engerlien Bjørlien falt med 2 mot 4 stemmer; "Brukerfinansiert FoU, hvor det stilles krav om 50% egenfinansiering er en utfordring for næringsstrukturen i Oppland. Etter søknad bør en derfor kunne akseptere noe lavere egenfinansiering."

For å stimulere forskning/forskningsmiljøer til økt innsats vil komiteen tilrå overfor fylkestinget at det opprettes en egen FoU-pris i Oppland. Komiteen tror dette vil bli hilst velkommen i regionale FoU-miljøer i fylket, og mener dette er et fint virkemiddel som både kan stimulere til økt samhandling mellom virkemiddelapparatet, næringslivet og FoU-miljøene og som kan bidra til å få frem spennende forskningsaktiviteter. Komiteen ser det som naturlig at fylkestinget gir komite 3 i ansvar med å utarbeide statutter for en slik FoU-pris, og at disse vedtas av fylkestinget i løpet av første halvår 2007.